

KOM NAAR BUITEN, Johannes 11: 43, Ak 22 maart 2026,

Lieve mensen,

1 Kom naar buiten! Ja, het is lente, en dat merken we. Ze zon schijnt weer vaker. Velen gaan naar buiten. Zij genieten van alle lenteprijs: want vogels fluiten, narcissen en krokussen groeien en bloeien, de bomen krijgen hun bloesem. Lentekriebels, na een winterse periode van sneeuw, gladheid, ijzel en regen is het tijd om weer buiten te genieten van een nieuw jaargetijde.

Lente, wie geniet er niet van? Nou, misschien niet iedereen. Want ieder huisje heeft z'n kruisje, zoals mijn moeder regelmatig zei. Als je met iemand spreekt van hart tot hart, dan hoor je vroeg of laat wel over een crisis in het levensverhaal van de ander. Zoals Een burn-out, een ruzie in familie, werk of kerk, een gevreesde ziekte of de confrontatie met de strenge bittere dood. Die vervloekte lege plek, het stille verdriet, dat eenzame gevoel. Ja inderdaad, ieder huisje heeft z'n kruisje. En wat doe je in zo'n crisistijd, als je liever thuisblijft en geen plezier meer beleeft aan de lente met zijn zon en pracht. Voor jou is alles somber en donker. Kom naar buiten...zo'n opdracht klinkt al gauw heel goedkoop.

2 Kom naar buiten. Dat zijn eveneens de woorden die Jezus uitroept aan het graf van zijn pas gestorven vriend Lazarus. We hebben het verhaal zojuist weer gehoord. Het is een klein paasverhaal op weg naar het grote Paasfeest. Een opstandingsverhaal maar wel tegen die donkere achtergrond van verdriet, verwarring en verbijstering. Bij het herlezen van Johannes 11 treffen mij toch de vele emotionele woorden.

Wat is er aan de hand? Lazarus, de vriend van Jezus en broer van Maria en Marta is ernstig ziekte. Jezus wordt om hulp geroepen. Maar hij wacht nog even met z'n reddingsactie. Jezus zegt doodleuk: 'Deze ziekte loopt niet uit op de dood, maar op de eer van God.' Lazarus, zijn naam betekent 'God helpt', sterft. Als Jezus na 4 dagen arriveert in Betanië reageren de beide zusters verholpen: Was toch eerder gekomen, nu is er geen redden meer aan. Maar Jezus reageert weer zo apart: 'Lazarus zal opstaan', zegt Hij. En dan volgen de emotionele reacties in een opklimmende reeks. We zien weeklagende mensen, Jezus die zich ergert, boos wordt, maar ook begint te huilen. De dood roept altijd van alles op. De tranen gaan stromen. Ook bij Jezus die veel van zijn vriend heeft gehouden. En dan gebeurt het wonder. Jezus laat de steen weghalen van het graf. Hij kijkt omhoog en bidt tot God de Vader: 'Ik dank U dat U Mij hebt gehoord.' Vervolgens roept hij luid: Lazarus, kom naar buiten. En Lazarus staat op uit de dood. Hij komt tevoorschijn met zijn handen en voeten gewikkeld in doeken.

3 Gemeente, wat kan dit kleine paasverhaal toch voor ons betekenen vandaag? Kunnen wij er iets van hoop en troost uit halen, als wij overrompeld worden door een ernstige ziekte of overlijden?

Als we de woorden uit het evangelie letterlijk lezen, dan kunnen we vastlopen. Waarom gebeurt dit vandaag niet meer? Wat zouden we graag onze gestorven lievelingen weer willen zien en spreken...maar dood is dood. Zij blijven zwijgen als het graf. Onze emoties kunnen ons blijven kwellen, ook lang na hun overlijden en uitvaart. Wat dan?

Misschien dit: Johannes, de evangelist, schrijft dit verhaal om mensen te troosten en te bemoedigen. Het verhaal van de liefde van Jezus is niet stuk te krijgen, maar het gaat door tot op de dag van vandaag. Sterven hoort bij het leven, jawel, aan alles komt een einde, ook aan ons bestaan hier op aarde. Maar de grote vraag is: hoe ga je om met dit alles? Hoe ga je om met situaties, waarin de dood je ziel doodongelukkig maakt? Wat doe je, als jouw wereld in elkaar stort en je zelf bij wijze van spreken levend begraven wordt?

4 Misschien kunnen we dan toch enkele troostwoorden en beelden uit dit evangelie halen. Voor mij zijn dat allereerst toch de woorden en tranen van Jezus.

Jezus die in de dood verwijst naar de eer en het licht van God.

Jezus die spreekt van nieuw leven en opstanding.

Jezus die in alles laat zien dat zijn hart klopt voor God en voor alle mensen die hij liefheeft:

zijn tranen voor Lazarus, zijn tranen voor ons, zijn lijden en sterven voor de hele wereld... dat alles spreekt boekdelen; dat alles kan en mag ook u, jou en mij aanspreken en bemoedigen, als wij ons doodop en leeg opgesloten voelen in onze binnenkamer; Kom naar buiten!

5 Dit verhaal van Klein Pasen wil voor ons een lichtje zijn in ons donker. Een kaars in de zwarte nacht.

Dat had de schilder Vincent van Gogh goed gezien toen hij lang naar een schilderij van Rembrandt keek. Hij maakte er een kopie van, toen hij zelf depressief was en in zielen nood verkeerde. Het werd een nieuw schilderij. Hij schilderde dit doek over de opstanding van Lazarus: wie goed kijkt ziet eerst verschrikte vrouwen bij het graf, Vincent schilderde hier twee vrouwen die hij goed kende. Wie goed kijkt herkent in het gezicht van Lazarus trouwens het gelaat van Vincent zelf met zijn rossige baard. Van Gogh vertaalde met andere woorden het Bijbelverhaal naar zichzelf toe. En Jezus is te zien in de stralende zon aan de hemel.

Dit kunstwerk gaf Vincent zelf weer nieuwe energie in zijn donkere crisis; het kleine Paasverhaal gaf hem weer nieuw leven. Kom naar buiten. En dat deed onze schilder maar wat graag, als hij zich weer beter voelde. Hij maakte als een bezetene schilderijen in de open lucht van akkers en ook bomen bloeiend in de lente.

6 Een ander voorbeeld: dit kleine paasverhaal neemt mij als vanzelf mee naar het graf van mijn beide ouders. Ze leven al lang niet meer. Als ik naar hun graf op Rusthof in Amersfoort ga, treft mij altijd weer die weggerolde steen voor de donkere holte. Het is een stille verwijzing naar de betekenis van Pasen, het feest van de Opstanding en Nieuw leven. En ik mijmer dan over de woorden die mijn vader liet beitelen in de ronde steen; die komen regelrecht uit Johannes 11. Mijn vader (net als ik vernoemd naar de evangelist Johannes) was in zijn leven ook predikant. Hij heeft op diezelfde begraafplaats vaak mensen moeten begraven en nabestaanden proberen te troosten met woorden en verhalen uit de Bijbel. Nu spreken de zinnen van Jezus uit het Johannesevangelie bij dit graf mij nog steeds aan:

Jezus zegt: Ik ben de opstanding en het leven. Zo is het, denk ik dan terwijl de lenteknoppen uitschieten. De dood is het einde niet, Gods liefde is sterker. Leven met Hem, leven in zijn licht en vrijheid, zal eeuwig duren.

7 Lieve mensen, de lente is weer begonnen. Kom naar buiten! Pluk de dag! Leef, beleef en kijk met grote aandacht naar alle wonderen om je heen. Wie goed kijkt, ziet toch dat God elke dag bezig is om ons te zegenen met grote dingen. Hij laat de zon schijnen en de planten en bomen groeien. Het is alles een gelijkenis van meer dan aards geheimenis.

Of zoals wij zullen zingen (Dia 5):

*Zonne der gerechtigheid, ga ons op in deze tijd,
opdat al wat leeft de dag in uw kerk aanschouwen mag,
erbarm u, Heer!*

Moge het zo zijn
in naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.
Allen: AMEN!